

KURZ TVŮRČÍHO PSANÍ

KALENDÁŘ POVÍDEK

Jakub Kašpar

AEROŠKOLA 2019

ROK 2020

LEDEN

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31														

JAKUB KAŠPAR Poslední dar na světě

Před nádražní budovou už se sjížděly první policejní vozy. Zvuky sirén dolehly do přelidněné haly, tabule s příjezdy a odjezdy vlaků začaly signalizovat zpoždění. U prázdné stoličky patřící ke klavíru klečela na zemi dívka, rukou si zakrývala ústa a rozhlížela se kolem, až se jí na krku rozhoupal dřevěný příbor.

Halou proběhli pracovníci záchranné služby a zmizeli v podchodu vedoucím k nástupišťům. Dívka se rozmýšlela jen chvíli. Popadla opuštěný batoh, nasadila si ho na záda a rozběhla se za záchranáři. Na perónu už několik policistů odráželo dav zvědavců, cestující zastaveného vlaku vystrkovali hlavy z oken a diskutovali s průvodčím. Zdálo se, že není možné se dostat až dopředu k lokomotivě a zjistit něco víc, pak ale zahlédla povědomou černou rukavici.

Jako zmrazená se otočila a vydala se zpět do podchodu. Když scházela schody, začala přidávat do kroku a jen roky pěstovaný pud sebezáchovy ji zabránil, aby se ještě na nádraží dala do běhu.

„Ty písně neznám, jen bych vám chtěla říct, že jsou opravdu krásné,“ řekla dívka, a když u ženy rozpoznala rozpaky, dodala: „Už dlouho vás poslouchám.“

„Dlouho?“ podivila se žena, jako by sama netušila, že za pianem uprostřed nádražní haly sedí dobrou hodinu. „Ony jsou to ukrajinské písně, u těch čas běží úplně jinak.“

Žena se jmenovala Uljana. Cestovala do Lvova, aby navštívila rodinu. Mile nabídla, že jí může říkat „Jano.“ jako to dělával manžel. Dívce připadalo oslovení křestním jménem příliš osobní.

„Jak jste se sem dostala, Uljano?“ zeptala se.

„Rychlíkem od Prahy.“

„Nemyslím sem do Ostravy. Jak jste se dostala do Čech?“

„Za láskou. Jak jinak?“ pokrčila rameny Uljana. Pak se vrátila zpátky ke klaviatuře a prsty jedné ruky přehrála tu nejsmutnější melodii, jakou kdy Mila slyšela.

Uljana nepotřebovala posluchače své hudby, jen někoho, kdo by ji vyslechnul. Zatímco hrála, vyprávěla Mile své vzpomínky na domov, kde v devatenácti poznala manžela. Nadějný ekonom byl tenkrát ve Lvově na stáži a během jejich manželství se vypracoval v úspěšného manažera. Ze splněného snu se ale stala noční můra.

„Nejdřív se odmítal bavit o dětech, pak už jsem pro něj nebyla zajímavá ani já. Jen práce a koníčky. Víte, co miloval nejvíc na světě? Svůj samostříl!“

„Samostříl?“

„Samostříl,“ potvrdila Uljana. „Já strávila dvacet let uvězněná ve zlaté kleci a on se zatím stal republikovým přeborníkem ve střelbě ze zbraně, která se mu nakonec tak vymstila.“

Při poslední větě žena zahrála tak falešný tón, že to nepřeslechla ani Mila. Na chvíli nastalo nepříjemné ticho.

„Ale je fakt dobře, že se místo truchlení vracíte domů... Jenom na návštěvu?“

„Z východu do zlaté české klece a zase zpátky,“ komentovala Uljana své zážitky, jako by přeslechla otázku. Alespoň však znovu rozehrála tklivé melodie.

„Musíte mít strašně dobrodružný život,“ navázala Mila.

„Zvláštní, že to říkáte zrovna vy,“ usmála se shovívavě Uljana a nápadně si dívku prohlédla.

LEDEN

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31														

„To víte, že říkám,“ mávla rukou pohotově Mila a schovala v dlani ručně vyřezávanou lžící, která se jí houpala na krku.

„Podle mě je větší dobrodružství odhodlat se k něčemu takovému, co jste udělala vy. Odejít po tolika letech od manžela. Nebo si nějak jinak dupnout a udělat něco se životem. To je jistě mnohem větší dobrodružství než jezdit s partou na čundry.“

„Na čundry,“ zasmála se Uljana a prsty pobaveně zatančila po klaviatuře. „Odkdy jsou čundry s přáteli každodenním bojem o přežití?“

„Jak to myslíte?“

„Manžel byl mimo jiné nadšený horal. To opálení, ta vaše bunda, která je tak do mínus dvaceti stupňů. Mně přece nic nemusíte vysvětlovat.“

„Jo tohle!“ vyhrkla Mila. „Dostala jste mě, je to tak. Jezdíme s partou na různé extrémní a polární výpravy, za polární kruh a tak. Ale já nejsem moc zvyklá o tom mluvit. Můj život beztak nikdo nechápe, tak si žiju podle sebe a nikoho s tím zbytečně neotravuju.“

Uljana ustala v hraní, nejdříve si dívku měřila trochu pobaveným pohledem, pak se jí ale tvář znovu zkrabatila, jako by ji nepřestávaly pronásledovat bolestné vzpomínky.

„Milo, vždyť já vás chápu, ani nevíte jak,“ naklonila se k dívce. „Ale zůstávejte vždycky sama sebou. Žádná sněhová vločka není stejná, a také vy jste jedinečná. Jděte si za svým a já věřím, že zrovna vy budete mít život, jaký si zasloužíte.“

Mila chtěla něco odpovědět, ale netušila, co by to mělo být. Nepříjemné situace jí někdy trochu paralyzovaly, ať už to byly zvědavé pohledy policajtů nebo otravné dorážení mužů z ubytovny. Uljana už si ale udělala jasno a její záměry byly úplně jiné.

„Nate, Milo,“ natáhla k dívce studenou ruku. „Tady jsou nějaké drobné. Skočte nám pro něco dobrého. Pijete kávu? Nebo co máte ráda? Počkám tady na vás. Přece tu nebudeme klábosit takhle na suchu.“

Mila měla pocit, že Uljana chce být nejvíc ze všeho na chvíli sama a vlastně v tom neviděla problém. Když zajde pro dvě kávy do důvěrně známého bufetu naproti nádraží, jistě se nevrátí dřív než za deset minut.

Představovala si, jak si pak budou vykládat u horkého nápoje jako dvě sobě rovné dámy, a bude-li to vhodné, možná pár věcí ženě přízná – skutečný důvod sporů s matkou, roky strávené na ulici, klidně i tu ukradenou bundu. Poslední, co si ze setkání pamatovala, byl obrázek Uljany, jak schovává zkrehlé ruce do černých rukavic.

Pod světlem lampy v sadech kousek od nádraží vrhala stín postava. Seděla na opěradle lavičky, s nohama na sedátku se hrbila nad potravinovým boxem zakoupeným ve stánku rychlého občerstvení. Nástroj, kterým si jídlo nabírala, připomínal ve tmě jakousi podivně velkou lžící. Kdykoliv někdo procházel okolo, instinktivně položila ruku na batoh, který měla položený vedle nohou.

Po večeři odložila krabičku vedle sebe a do klína si přendala batoh. Otevřela horní kapsu a ten večer už poněkolkáté opatrně nahlédla dovnitř. Kapsu znovu zavřela a batoh obemkla oběma rukama, jako by na něm chtěla nocovat.

„Děkuju,“ pronesla do ticha chladného večera. „Slibuju, že s tímhle naložím nejlépe, jak budu moct.“

ÚNOR

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	

JAKUB KAŠPAR

Jak jsme p^oali teorii relativity

(Šel mu příkladem)

Odstavec se zastavil uprostřed věty. Slovo za slovem sázel teorie do dlouhých souvětí, až se v tom sám ztrácel. Snažil se na sobě nedávat nic znát, ale čím déle zůstával stát na místě, tím byla jeho rozpačitost zřetelnější.

„Vole,“ ozval se druhý odstavec. „Nemůžeš pořád jenom řetězit ta svá moudra. Musíš taky někdy ukázat, jak to myslíš.“

„To je snad naprosto zřejmé, jak to myslím,“ odvětil první. „Jak to myslím, tak to píšu. O tom ty ovšem těžko můžeš něco vědět, když jsi ještě ani nezačal.“

A aby dokázal své tvrzení, dokončil rozepsanou větu: „Sledování jakéhokoli pohybu je vždy vztahováno k určité zvolené vztažné soustavě.“

Druhý odstavec si myslel svoje, ale nahlas už nic nenamítal. Odskočil o řádek níž, a písmeno po písmenu začal psát příběh. Hlubokomyslné teorie prvního odstavce začaly být nad slunce jasnější, když je ten následující tak trefně ukazoval na příkladech trojúhelníku nebo jízdy výtahem.

„Jde na to dobře,“ hučelo to knihou z náležitých míst. „Jde mu příkladem.“

To bylo pro první odstavec poslední kapkou. Stránku po stránce začal plnit dlouhými teoretickými větami, které neměly nikdy skončit. Tak dlouho se roztahoval, až nakonec z důvodu enormně rozsáhlého obsahu nezbylo na druhý odstavec v knize žádné místo.

„Šel mu příkladem,“ pochechtával se první odstavec, když konečně namáčknu poslední řádek jen těsně nad dolní okraj poslední stránky.

BŘEZEN

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31														

JAKUB KAŠPAR Nekonečný příběh

Mauricius Hoblina právě vyřezával hračky, ke kterým ho inspiroval předchozí večer, když ho z pracovního pohroužení vyrušila poštačka. Obdržený dopis pohodil za pokladní pult a po zbytek dne na něj úplně zapomněl.

Odpoledne bylo hračkářství plné dětí, které se cestou ze školy stavovaly obdivovat fantaskní dřevěné bytosti, méně už bylo dospělých zákazníků, jejichž návštěvu Mauricius trpělivě přečkal, aby na šestou večerní krámkův konečně zavřel.

Doporučenou korespondenci v rychlosti přečetl až po večeři, dlouhými řezbářskými prsty prolístoval přílohy opakované výzvy k neprodlenému splacení podnikatelské půjčky. Dopis odstrčil stranou, zvedl se od jídelního stolu, a zrovna když se v ložnici přiblížil k velké skříni, zaslechl dole v krámkův bouchání na dveře a přiškrčené volání dívčího hlasu.

„Chtěla jsem se jen zeptat, jestli něco nepotřebujete v potravinách,“ červenala se Isabelle, mladá žena ze sousedství, která se pravidelně zastavovala v hračkářství.

„Děkuji, mám všechno, co potřebuju,“ odpověděl s legrační zdvořilostí Mauricius.

Kvapně se vrátil zpátky nahoru, otevřel dveře skříni a oči se mu rozzářily štěstím. Vystavené v policích tam na něj čekaly jeho nejvzácnější dřevěné hračky a on se nemohl dočkat, až ve své bujně fantazii rozehraje další pokračování nikdy nekončícího dobrodružství.

Postavu pokroucené listonošky se ze svých her rozhodl úplně vynechat.

DUBEN

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

JAKUB KAŠPAR Převýchovný tábor

Pomalou se začínalo stmívat, na les padala *mlha* a Daniel se dal do běhu.

Světlana, jedna z vedoucích, seděla opřená o strom zabalená do *deky* a sotva mu věnovala pozornost: „Nemáš šanci se dovolat pomoci!“

Ani se neohlédl, míjel *těla* otrávených dětí, někteří z táborníků ztěžka dýchali a natahovali po něm ruce. Rozvzlykal se a utíkal dál směrem k jižní části *ostrova*.

Seběhl stráň, našel místo, kde byla *řeka* nejužší, a po kamenech přeskákal na druhý břeh. Před chatou si otřel obličej do rukávu a krvavé skvrny prozradily, že už i na něj začal jed účinkovat.

Přední dveře základny byly zamčené, oběhl ji, a když se oknem v suterénu protáhl dovnitř, zamířil rovnou do *pokoje* vedoucích. *Truhla* se zabavenými věcmi byla otevřená, telefon v ní ale nenašel ani jeden.

Daniel se posadil se na zem, odrhnul si mokré *vlasy* z čela a vyplivnul chuchvalec krve.

Kruh se uzavřel, začalo mu docházet, proč má tenhle tábor pro děti závislé na mobilech tak nadprůměrné výsledky.

KVĚTEN

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31														

JAKUB KAŠPAR Komplikované vztahy

„Nerozejdu se s ním, takovou radost mu neudělám.“

„Ten je fakt střelenej.“

„A tos ještě neviděla, co mi udělal dneska,“ sykne Kroupa a uhladí si prsty pěšinku na stranu.

„No co?“ vyzvídá Hájková. „Co ti ten arcišmejď provedl tentokrát?“

„Dnes se vážně předvedl,“ chrlí ze sebe Kroupa. „Nejdřív mě docela ignoroval, tvářil se, že jsem vzduch, přitom dobře věděl, že na něj čekám jen o dvě místnosti dál! Pak mi napsal strohou zprávu, ať na společnou budoucnost zapomenu. Opáčil jsem, že tohle není jen o nás dvou, ale také o možnosti vychovávat děti v důstojných podmínkách.“

„Důstojných? No páni, to jsi mu fakt napsal? A co on na to?“

„Náměstek si stojí za tím, že náš názorový rozchod v otázce bydlení mladých rodin je nevyhnutelný. To já ale rezolutně vylučuji,“ zvolá Kroupa a odhodlaně bouchne pěstí do stolu.

„Koaliční myšlenku budu dál prosazovat, i kdybych tím měl porušit všechny předvolební sliby!“

ČERVEN

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

JAKUB KAŠPAR Nejcennější poklad

Etymologie: Ten, co nese poklad

Abraham Šašmil byl nejchudším obyvatelem vesnice v Persii. S ženou vychovával tři děti, mnoho se nesmál a jen zřídkakdy se vzdálil od své chatrče, na které bylo stále práce jako na mešitě.

Rozkřikla se novina, že krajem projde poutník s tím nejcennějším pokladem. Několik dní a nocí nemohli vesničané dospát, Abraham s ženou se od úsvitu do soumraku modlili a ve zbytku času plánovali, jak poutníka přimět, aby přijal pozvání na šálek čaje z jedovatých bylin. Děti si v těch dnech hodně hrály v poušti a Šašmil je mezi modlitbami častoval nadávkami, že rostou pro šibenici.

Konečně se vesnice dočkala. Poutník přišel od pouště v prostém oděvu.

Dětem zahrál několik humorných scének, až jim všem smíchy tryskaly slzy. Pak se rozloučil znakovou řečí a s dlaněmi nastavenými ke slunci pokračoval vesnicí. Mezi chatrčemi procházel s přívětivým úsměvem a očima zastřenýma šedým zákalem, nevnímaje jásos, prosby, a nakonec ani výhružky osadníků.

„Houby poutník s pokladem,“ hrozil Šašmil pěstí za odcházejícím mužem. „Vždyť je to jen obyčejný kašpar!“

„Ano! Jó! Jupí!“ halekaly Šašmilovy děti. „Děkujeme, Kašpare!“

ČERVENEC

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31														

JAKUB KAŠPAR V křoví u trampolíny

Přišel, rozhlédl se.

Pokusil se vyškrábat.

Narovnal se. Vyzkoušel poskočit. Pruží!

Znejistěl. Nadechl se, vydechl, odrazil se.

Skákal, dopadal, stoupal, klesal. Létal.

Rozpažil, zavýskl, zaklonil se, rozesmál se. Hulákal, radoval se, nechtěl přestat.

Zpozorněl.

Zapátral, rozhlédl se, lekl se. Zlomil se, zavrávorál, dopadl.

Poposkočil, skácel se.

Překulil se. Ležel, nehýbal se.

Čekal.

SRPEN

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31														

JAKUB KAŠPAR Nápoj lásky

Z velkého nafukovacího kruhu uprostřed bazénu na zahradě Julii čouhají jen ruce a nohy a ze všeho nejvíc je ponořená do hovoru s Magdalenou.

„A pak mě Ben líbal po celém těle,“ drmolí Magda. „Připadalo mi to, jakoby mi dal do pití, já nevím, nějaký drogy nebo jed, byla jsem úplně bez sebe!“

„Jestli se ptáš na můj názor, zlato,“ řekne Julie do telefonu a volnou rukou si pohrává s vlasy, „tak tě spíš zdrogoval, než otrávil. Jinak bys totiž neskončila s ním v posteli, ale pěkně sama někde v truhle.“

Julie to položí, vrátí se na deku a oblékne si horní díl plavek. Myslí na Bena, nad obočím se jí dělají vrásky, když vzpomíná na jejich první rande a na to, jak se cítila v jeho pokoji.

Rozhodne se Bena navštívit na ostrově, na kterém má přes léto pronajaté sídlo jeho matka. Zatímco se Ben koupe v řece za domem, aby překonal svůj včerejší výkon v plavání pod hladinou, Julie pod slunečníkem rozlévá víno, které přinesla.

„Lásko, pojd' si se mnou přit'uknout na dnešní krásný den!“ mává Julie směrem k vodě, jen pár minut před tím, než se Benovi celý svět ztratí v mlze.

ZÁŘÍ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

JAKUB KAŠPAR Podání vyřevnění

Bob rozhodl, že začneme výjimečně pracovat každý v jiné části lesa, a pustil se do vysvětlování podrobností. Jenže já si zrovna vzpomněl na jeden článek o poruše soustředěnosti – že má v celosvětovém ročním souhrnu víc obětí na životech než focení selfie.

Od začátku léta mě Bob naučil startovat pilu vestoje, uklízet odpadky pod vykotlané pařezy nebo hodnotit ženské, které jsme dodávkou míjeli cestou do práce, na škále od jedné do desíti.

Co ale dělat, když jdete s šestikilovou Husqvarnou v jedné ruce, kanystrem benzínu v druhé a máte jen hrubý odhad, kam tenhle náklad donést, s tím se ještě pořád musím vypořádávat po svém.

Místo, kde jsem se měl pustit do těžby, jsem musel minout. Přejít na německou stranu Šumavy v žádném případě nebyl můj záměr. A už vůbec ne pokácet devět stromů v přísně chráněné části bayerischerwaldu.

Pane seržante, důvodně se domnívám, že by k tomuto mělo být přihlédnuto při zohledňování toho, jak se mnou bude zacházeno. Zároveň bych alespoň na chvíli rád požádal o svůj mobilní telefon. Musím dát Bobovi vědět, že jsem v pořádku a neuschönauská policie se o mně dobře postará.

ŘÍJEN

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31														

JAKUB KAŠPAR Ranní čtenář

Jsou dny, kdy toho nejvíc přečtu ráno cestou do práce. Hlava je čerstvější než večer cestou domů. Pět stanic metrem a osm zastávek autobusem je čas vstřebávat kapitoly z knihy.

Jindy jsou dny, kdy mám na celý tenhle ranní rituál víc času. Pro cestujícího čtenáře je zpoždění v koloně požehnání.

LISTOPAD

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

KATKA KUTNOHORSKÁ, JAKUB KAŠPAR, HELENA KAVANOVÁ Střet s zákonem

Mižným večerem v Praze 8 – Tróji bliká maják, mladý policista zastavuje dodávku cirkusu Berousek.

„Dobrý den, pane řidiči.“
„Nazdar!“
„Nic vám nezaplatíme, nejeli jsme tak rychle.“
„Maruš...“
„Ani kdybyste nás zabili, nic jsme neudělali.“
„To si nejsem jistý.“
„To si teda buďte jistý, pane policajt!“
„Vždyť nevíte, co chci.“
„Kolik?“
„Víme dobře, obtěžovat lidi je vaše hobby!“
„Madam, nechte mě domluvit.“
„Kolik?“
„Nic jim nedávej, nezaslouží si ani korunu!“
„Nehuč...“
„Pane řidiči, vystupte si.“
„Počkejte!“
„Možná se jen zeptám.“
„To by mě zajímalo, co si vymyslí?“
„Pssst...“
„Nepotkali jste cestou tygra?“
„Tygra? Aha, tygra, tak to asi nic.“
„Ne.“
„Dávejte pozor, šťastnou cestu!“
„Uffff!“

PROSINEC

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31														

JAKUB KAŠPAR

Když jsem vás tajně milovala

Zadusil kašel, schoval zakrvácený kapesník a vzhlédl přes recepční pult ke dveřím.

Její sešlou tvář poznal, jakmile prošla kolem rozzářeného vánočního stromku. Někdy si vodila zákazníky do laciných podkrovních pokojů bez minibaru. Teď byla v celém hotelu jediným pozdně štědrovečerním hostem. Naházela mince do jukeboxu v rohu místnosti a navolila písně. Pak se otočila.

„Něco pro vás mám,“ řekla a s nejistým pohledem rozepnula knoflíky kabátu.

Dlouho do noci v objetí tančili na Barryho Whitea.

Když odcházela, téměř celá láhev byla dopitá. Koňak a neobratný tanec s vysloužilou běhnou zůstaly jedinými dary, které stárnoucí recepční o svých posledních Vánocích dostal.